

Wysoka liczebność chruścieli Rallidae oraz perkozka *Tachybaptus ruficollis* na terenie OSOP Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy w latach 2013–2014 i jej przyczyny

Large number of Rails and little grebe *Tachybaptus ruficollis* in Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy SPA in 2013–2014 and its causes

DAMIAN WIEHLE

30–252 Kraków, ul. Kamedulska 26
e-mail: d.wiehle@poczta.fm

Słowa kluczowe: *Rallus aquaticus*, *Porzana porzana*, *P. parva*, *Gallinula chloropus*, stawy rybne, Stawy Zatorskie, zagęszczenia lęgowe.

Przedstawiono liczebność chruścieli Rallidae oraz perkozka *Tachybaptus ruficollis* w latach 2013–2014 na terenie wybranych stawów rybnych w OSOP Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy oraz przyczyny środowiskowe mające wpływ na ich wysokie liczebności. Kontrole wykonano pod kątem wykrycia rewirów wodnika *Rallus aquaticus*, kropiatki *Porzana porzana*, zielonki *P. parva*, kokoszki *Gallinula chloropus* oraz perkozka. Do analiz włączono dane z lat 1999–2014 z gospodarstwa rybackiego w Spytkowicach w celu ukazania stopnia napełnienia wodą stawów rybnych w okresie lęgowym oraz zjawiska degradacji środowisk stawowych na terenie ostoi. W wyniku inwentaryzacji wykazano obecność 95–112 rewirów/par wodnika, 9–13 kropiatki, 16–20 zielonki, 133–161 kokoszki oraz 107–120 perkozka. Największe zagęszczenia wymienionych gatunków stwierdzono na stawach Przeręb i Rudze. Na tle innych obiektów stawowych w Polsce, Stawy Zatorskie odznaczały się jedną z najwyższych, znanych liczebności populacji lęgowych chruścieli i perkozka w kraju. Wysokie zagęszczenia wynikały częściowo z zaniechania dotychczasowego sposobu użytkowania stawów. Minimalizację potencjalnych przyszłych kosztów przywrócenia gospodarki rybackiej realizowano poprzez utrzymywanie niskiego poziomu wody w stawach w okresie wegetacyjnym, ograniczając sukcesję roślinną. Opisany przypadek powinien uświadomić przyrodnikom, że w przypadku utraty całej bądź części populacji gatunku w danej lokalizacji, można w ramach tzw. kompensacji przyrodniczych poprzez bodźce środowiskowe ewentualne straty zbilansować i ograniczyć, szczególnie na terenach sąsiednich, odtwarzając, utrzymując, a w uzasadnionych przypadkach zwiększając liczebność danego gatunku do zaplanowanego poziomu.